

Số: 06/2023/QĐST-DS

Bình Sơn, ngày 14 tháng 8 năm 2023

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự**

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN BÌNH SƠN, TỈNH QUẢNG NGÃI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Đoàn Kiều Trung.

Thư ký phiên họp: Ông Trương Quang Bình - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Bình Sơn.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Bình Sơn tham gia phiên họp: Bà Huỳnh Thị Triều - Kiểm sát viên.

Ngày 14 tháng 8 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi mở phiên họp công giải quyết việc dân sự thụ lý số 114/2023/TLST-DS, ngày 14 tháng 7 năm 2023, về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 118/2023/QĐST-DS ngày 07 tháng 8 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Phạm Thanh H, sinh năm 1952; đăng ký cư trú tại: Thôn P1, xã BP, huyện BS, tỉnh Quảng Ngãi, có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự là ông Phạm Thanh H trình bày như sau:

Nguyên giữa ông và bà Nguyễn Thị S (sinh năm 1950, chết năm 2021) là vợ chồng, trong thời gian chung sống, giữa ông bà sinh được 02 người con, gồm: Phạm Thị H, sinh năm 1977 và Phạm Thị T, sinh năm 1978. Trong đó, người con Phạm Thị H có tiền sử sinh đẻ bình thường, khi lớn lên có đi học

đến lớp 7. Tuy nhiên, đến khoảng năm 1996 thì bắt đầu xuất hiện các biểu hiện bất thường, đêm ít ngủ, đau đầu nhiều, nói nhảm một mình, đi lang thang, đánh người thân, ăn uống thất thường, vệ sinh cá nhân kém, mất dần ý thức. Sau đó gia đình đã tiến hành đưa đi điều trị nhiều đợt tại Bệnh viện tâm thần Đ và Bệnh viện tâm thần B, được chẩn đoán là “Tâm thần phân liệt”; trong đợt điều trị gần nhất từ ngày 15/02/2023 đến ngày 06/7/2023, được chẩn đoán là “Tâm thần phân liệt thể di chứng”. Sau thời gian dài điều trị nhưng không khỏi, con ông được chuyển về điều trị ngoại trú và nhận thuốc tâm thần tại Trạm y tế xã BP. Từ tháng 6/2021, Phạm Thị H được cấp giấy xác nhận khuyết tật và được hưởng trợ cấp khuyết tật hàng tháng.

Vừa qua, ông có đưa con Phạm Thị H đến Trung tâm pháp y Tâm thần khu vực Miền Trung tại tỉnh Thừa Thiên - Huế để tiến hành giám định pháp y tâm thần. Vào ngày 28/6/2023, các Bác sĩ tại Trung tâm pháp y Tâm thần khu vực Miền Trung đã kiểm tra, thăm khám, giám định và đã có Kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 796/KLGĐYC, ngày 28/6/2023, cụ thể như sau:

1. Kết luận đối với Phạm Thị H, tại thời điểm hiện tại:
 - a. Về mặt y học: Tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5);
 - b. Về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự;
2. Ý kiến khác: không.

Căn cứ vào kết luận giám định pháp y tâm thần nêu trên, ông là cha đẻ của chị Phạm Thị H nên ông yêu cầu Tòa án xem xét, giải quyết tuyên bố: Phạm Thị H sinh ngày 10/4/1977; cư trú tại: Thôn P1, xã BP, huyện BS, tỉnh Quảng Ngãi mất năng lực hành vi dân sự theo quy định của pháp luật.

Lý do, mục đích của việc yêu cầu Tòa án giải quyết những vấn đề nêu trên: Để ông tiến hành làm thủ tục giải quyết về tài sản chung của hộ gia đình cũng như giám hộ, đại diện cho con trong các giao dịch về dân sự khác.

Căn cứ của việc yêu cầu Tòa án giải quyết những vấn đề nêu trên: Căn cứ vào khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015: “Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần”.

Ý kiến phát biểu của đại diện Viện kiểm sát tham gia phiên tòa:

- Việc tuân thủ pháp luật trong quá trình tố tụng: Những người tiến hành tố tụng, Thư ký phiên họp và đương sự đã thực hiện đúng các quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

- Về quan điểm giải quyết vụ việc dân sự: Trên cơ sở Kết luận giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 796/KLGĐYC, ngày 28/6/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần Khu vực Miền Trung đã thể hiện và kết luận chị Phạm Thị H mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự. Căn cứ các Điều 367, 369, 370, 376, 377, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22 Bộ luật Dân sự, đề nghị Thẩm phán chủ trì phiên họp chấp nhận yêu cầu của ông Phạm Thanh H.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Về quyền yêu cầu: Chị Phạm Thị H, sinh ngày 10 tháng 4 năm 1977 là người không có chồng, con; mẹ đẻ là bà Nguyễn Thị S đã chết; ông Phạm Thanh H là cha đẻ của chị H, có quyền và lợi ích liên quan nên ông H có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố con là Phạm Thị H bị mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại khoản 1 Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự và khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự.

[2] Về nội dung yêu cầu:

[2.1] Qua xem xét đơn yêu cầu và các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ thì thấy rằng chị Phạm Thị H có quá trình sinh đẻ, phát triển thể chất và tinh thần bình thường, có đi học lớp nhưng khoảng năm 1996 thì bắt đầu xuất hiện các biểu hiện bất thường, mất dần ý thức, sau đó gia đình đưa đi điều trị ở nhiều nơi, được chẩn đoán là “Tâm thần phân liệt”, trong đợt điều trị cuối cùng được chẩn đoán là “Tâm thần phân liệt thể di chứng”, được cấp thuốc điều trị ngoại trú; được cấp giấy chứng nhận khuyết tật và hưởng trợ cấp xã hội cho đối tượng là người khuyết tật.

[2.2] Kết quả giám định pháp y tâm thần số 796/KLGĐYC, ngày 28/6/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung thể hiện chị H bị thần phân liệt thể di chứng và mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự. Theo quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự thì: Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần.

[2.3] Như vậy, tình trạng sức khỏe thực tế và kết luận giám định pháp y tâm thần đối với chị H là phù hợp với quy định của pháp luật. Do đó, Tòa án

có đủ cơ sở chấp nhận yêu cầu của ông Phạm Thanh H, xác định: Chị Phạm Thị H, sinh ngày 10/4/1977; đăng ký cư trú tại: Thôn P1, xã BP, huyện BS, tỉnh Quảng Ngãi mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Ngoài ra, ông Phạm Thanh H không yêu cầu về những vấn đề liên quan đến quan hệ về tài sản và các quan hệ nhân thân khác của chị Phạm Thị H nên Tòa án không xét.

[4] Đối với quan điểm giải quyết việc dân sự của đại diện Viện kiểm sát là phù hợp với nhận định nêu trên nên được chấp nhận.

[5] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Phạm Thanh H thuộc đối tượng người có công cách mạng, căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị Quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án, ông Nguyễn Thanh H được miễn nộp tiền lệ phí Tòa án như Thông báo số 294/TB-TA, ngày 14 tháng 7 năm 2023 của Tòa án nhân dân huyện BS.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ Điều 22, khoản 3 Điều 53, 57, 58, 59, 60, 61, 62 và Điều 63 Bộ luật Dân sự năm 2015;

- Căn cứ các Điều 27, khoản 2 Điều 35, khoản 2 Điều 39, 48, 369, 370, 371, 376, 378 và 379 Bộ luật Tố tụng dân sự 2015;

- Căn cứ Nghị Quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Tuyên bố chị Phạm Thị H, sinh ngày 10/4/1977; đăng ký cư trú tại: Thôn P1, xã BP, huyện BS, tỉnh Quảng Ngãi mất năng lực hành vi dân sự.

2. Ông Phạm Thanh H, sinh năm 1952; đăng ký cư trú tại: Thôn P1, xã BP, huyện BS, tỉnh Quảng Ngãi là người giám hộ cho chị Phạm Thị H.

Các giao dịch dân sự của chị Phạm Thị H phải do người giám hộ xác lập, thực hiện theo quy định tại điểm b khoản 1 Điều 57 Bộ luật Dân sự. Việc thực hiện giám hộ, quyền và nghĩa vụ của người giám hộ, các vấn đề khác liên quan đến việc giám hộ thực hiện theo quy định của Bộ luật Dân sự.

3. Ông Phạm Thanh H được miễn nộp tiền lệ phí Tòa án.

4. Người yêu cầu được quyền kháng cáo Quyết định này trong hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định giải quyết việc dân sự được thông báo, niêm yết. Quyết định này có thể bị kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm theo quy định của pháp luật.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Quảng Ngãi;
- VKSND huyện BS;
- Chi cục THADS huyện BS;
- Người yêu cầu;
- Lưu hồ sơ, án văn.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Đoàn Kiều Trung

